ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
Υπουργείο Υγείας

Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια

Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας

Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια
Οδηγός Διαχείρισης της Πανδημίας COVID-19

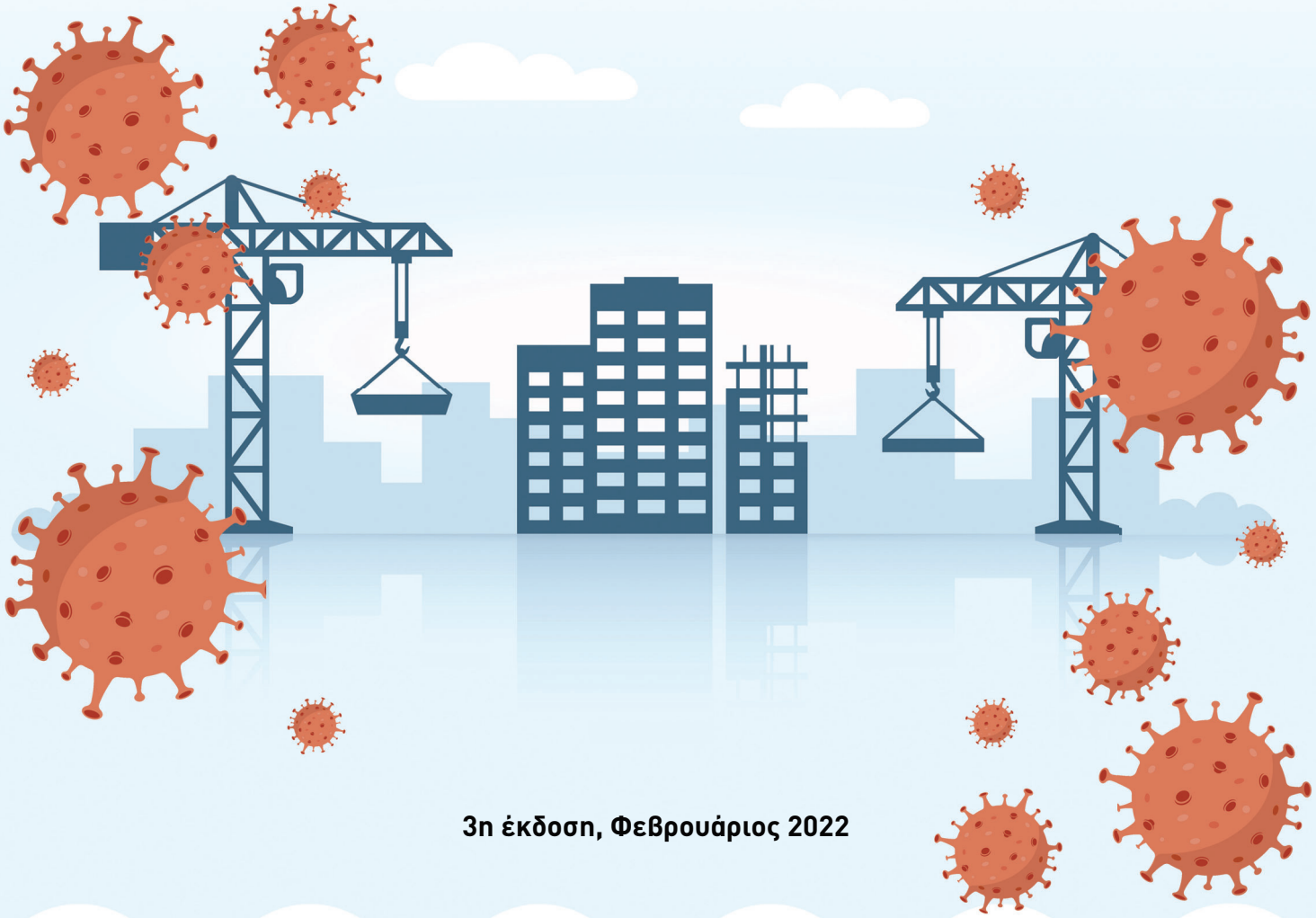

3η έκδοση, Φεβρουάριος 2022

Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια

Οδηγός Διαχείρισης της Πανδημίας COVID-19

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή 5
2. Νομοθετικό Πλαίσιο 6
3. Αναθεώρηση Πολιτικής Ασφάλειας και Υγείας 6
4. Οργάνωση & Προγραμματισμός Εργασιών – Προετοιμασία εργοταξίου 6
5. Αναθεώρηση Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας Έργου 8
6. Εκπαίδευση προσωπικού 8
7. Προγραμματισμός εργασιών – Τήρηση απόστασης ασφαλείας 9
8. Μετακίνηση προς και από το εργοτάξιο 11
9. Είσοδος – Έξοδος προσωπικού και επισκεπτών από το εργοτάξιο 12
10. Διακίνηση εντός του εργοταξίου 13
11. Πλύσιμο χεριών 13
12. Υγειονομικές διευκολύνσεις – Τουαλέτες 14
13. Αίθουσες/Χώροι λήψης γευμάτων και ανάπαυσης 14
14. Αποδυτήρια και ντους 16
15. Καθαριότητα – Αερισμός χώρων εργασίας 16
16. Πρώτες Βοήθειες 17
17. Συσκέψεις εργοταξίου 18
18. Παρακολούθηση και ιχνηλάτηση προσωπικού 18
19. Υποχρεώσεις προσώπων στην εργασία 18
20. Έλεγχος Εφαρμογής - Επιβολή Συμμόρφωσης 19
20.1. Επιθεώρηση 19
20.2. Κυρώσεις 19
21. Αναφορές – Πηγές πληροφόρησης 20

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Οδηγός διαχείρισης ύποπτου κρούσματος της COVID-19 στον χώρο εργασίας 21

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Μέτρων Προστασίας από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο 23

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Απλές Οδηγίες Προστασίας Εργαζομένων από τον κορωνοϊό SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο 27

1. Εισαγωγή

Σκοπός του παρόντος Οδηγού είναι **η παροχή καθοδήγησης για την εφαρμογή ειδικών προληπτικών και προστατευτικών μέτρων** (οργανωτικών και τεχνικών) για την αποτελεσματική **διαχείριση του κινδύνου μόλυνσης από τον SARS-CoV-2 που προκαλεί την COVID-19 κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια και για την προστασία των προσώπων στην εργασία (εργαζόμενοι, εργοδοτούμενοι, αυτοεργοδοτούμενα πρόσωπα) και άλλων προσώπων.**

Ο Οδηγός απευθύνεται **σε όλους τους συντελεστές του έργου,** τον κύριο του έργου (ιδιοκτήτη), τον μελετητή/επιβλέποντα, τους συντονιστές για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης και κατά την εκτέλεση του έργου (συντονιστή α&υ μελέτης και συντονιστή α&υ εκτέλεσης), τον διευθυντή του έργου, τον διευθυντή ή υπεύθυνο μηχανικό του εργοταξίου, τον εργολάβο, τους υπεργολάβους, καθώς και σε οποιονδήποτε άλλο εργοδότη ή αυτοεργοδοτούμενο που δραστηριοποιείται στο εργοτάξιο.

Τα προτεινόμενα ειδικά μέτρα εφαρμόζονται επιπρόσθετα των απαιτούμενων μέτρων για την αποφυγή και διαχείριση των κινδύνων σύμφωνα με τις γενικές πρόνοιες της νομοθεσίας περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και τις ειδικές πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής που ρυθμίζουν τα θέματα ασφάλειας και υγείας στα εργοτάξια.

Τα προτεινόμενα ειδικά μέτρα του παρόντος Οδηγού αποτελούν **τα ελάχιστα απαιτούμενα μέτρα** και αυτά δύνανται να διευρύνονται και να εξειδικεύονται/προσαρμόζονται ανάλογα με:

- τις ειδικές απαιτήσεις των κυρίων των έργων (ιδιοκτητών),
- το είδος και μέγεθος του έργου και του εργοταξίου όπου εφαρμόζονται,
- τις οδηγίες που συντάσσονται από τους συντονιστές για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης και κατά την εκτέλεση του έργου και το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας του έργου ή/και τον Υπεύθυνο του εργοταξίου για τη διαχείριση των θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας, και
- τις υποχρεώσεις των εργοδοτών για τα θέματα Ασφάλειας και Υγείας στο εργοτάξιο στο πλαίσιο των υιοθετούμενων διαδικασιών του εφαρμοζόμενου Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας, όπως προβλέπει η περί Ασφάλειας και Υγείας Νομοθεσία ή μέσω Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας κατά το πρότυπο ISO 45001:2018.

Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται όλες οι οδηγίες και τα διατάγματα που εκδίδονται από το Υπουργείο Υγείας και άλλα αρμόδια Υπουργεία για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19. Σε περίπτωση που παρουσιάζεται κρούσμα μόλυνσης εργαζόμενου με τον SARS-CoV-2 εφαρμόζονται τα καθορισμένα πρωτόκολλα, σύμφωνα με το συνημμένο Παράρτημα 1: Οδηγός Διαχείρισης ύποπτου κρούσματος της COVID-19 στον Χώρο Εργασίας.

Σε περίπτωση απασχόλησης στο εργοτάξιο ξενόγλωσσων, οι ενότητες του Οδηγού που τους αφορούν πρέπει να αποδοθούν και να επεξηγηθούν σε γλώσσα κατανοητή για αυτούς ή/και με τη χρήση εικονιδίων, από τους συντελεστές του έργου.

Ο Οδηγός ετοιμάστηκε από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων με τη συνεργασία των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

2. Νομοθετικό Πλαίσιο

- Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμοι του 1996 έως (Αρ. 2) του 2015 και Κανονισμοί που εκδίδονται κάτω από τους νόμους αυτούς.
- Επισημαίνονται οι πιο κάτω ειδικοί Κανονισμοί:
  - Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Ελάχιστες Προδιαγραφές για Προσωρινά ή Κινητά Εργοτάξια) Κανονισμοί του 2015 (Κ.Δ.Π. 410/2015).
  - Οι περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμοί του 2002 (Κ.Δ.Π. 173/2002).
- Επιπρόσθετα διευκρινίζεται ότι τα μέτρα που αναφέρονται στον παρόντα Οδηγό δεν επηρεάζουν τις απαιτήσεις που καθορίζονται για την αντιμετώπιση της πανδημίας από το Υπουργείο Υγείας με βάση την περί Λοιμοκαθάρσεως Νομοθεσία, και σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται οι απαιτήσεις αυτές.

3. Αναθεώρηση Πολιτικής Ασφάλειας και Υγείας

- Ο κύριος του έργου και ο εργολάβος πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι πολιτικές ασφάλειας και υγείας και ιδίως αυτές σε σχέση με την COVID-19, ενημερώνονται συνεχώς και έγκαιρα και ότι δημοσιεύονται/αναρτώνται/κοινοποιούνται για να μπορούν να τις πληροφορηθούν όλα τα πρόσωπα στην εργασία, υπεργολάβοι και προμηθευτές. Οι πολιτικές αυτές πρέπει να είναι διαθέσιμες στον χώρο του εργοταξίου.
- Αυτές οι πολιτικές θα πρέπει να καλύπτουν τον τρόπο λειτουργίας του εργοταξίου συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων:
  - της υγιεινής και απολύμανσης των χώρων (διάλυμα περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα),
  - της αναφοράς ασθενειών από όλα τα πρόσωπα στην εργασία,
  - της διασφάλισης της τήρησης της ελάχιστης απαιτούμενης φυσικής απόστασης των 2 μέτρων μεταξύ των εργαζομένων, και
  - του προγραμματισμού των εργασιών.

4. Οργάνωση & Προγραμματισμός Εργασιών – Προετοιμασία Εργοταξίου

Για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου μόλυνσης από τον SARS-CoV-2, απαιτείται κατάλληλη οργάνωση και προγραμματισμός για την λειτουργία του εργοταξίου, ακολουθώντας, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες ενέργειες:

- **Σύσταση Ομάδας Διαχείρισης της Πανδημίας (ΟΔΠ)**

  - Στην ΟΔΠ συστήνεται να συμμετέχουν κατά ελάχιστον, μεταξύ άλλων: ο διευθυντής του έργου ή άλλος εκπρόσωπος του κυρίου του έργου, ο επιβλέποντας, οι συντονιστές για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης και κατά την εκτέλεση του έργου, ο λειτουργός ασφάλειας του εργολάβου, αν υπάρχει ή εκπρόσωπος των Υπηρεσιών (Εξωτερικών ή Εσωτερικών) Προστασίας και Πρόληψης του εργολάβου καθώς και διευθυντικό στέλεχος του εργολάβου στο εργοτάξιο και εκπρόσωπος των εργοδοτουμένων.
  - Τα μέλη της ΟΔΠ συμφωνούν μεταξύ τους και ορίζουν τον συντονιστή της ομάδας.
  - Η ΟΔΠ αναλαμβάνει την υλοποίηση όλων των απαιτούμενων ενεργειών για τον

προγραμματισμό, την οργάνωση των εργασιών και την προετοιμασία του εργοταξίου, καθώς και την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των καθορισμένων μέτρων και της αναπροσαρμογής τους, όταν απαιτείται. Ο επιβλέποντας και ο συντονιστής για τα θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκπόνηση της μελέτης του έργου εμπλέκονται στην παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής των καθορισμένων μέτρων και της αναπροσαρμογής τους, όταν απαιτείται.

- Καθορισμός από όλα τα μέρη και τους συμμετέχοντες στον χώρο του εργοταξίου των ρόλων και των ευθυνών τους και γνωστοποίησης αυτών στο προσωπικό του εργοταξίου.
- Εφαρμογή διαδικασιών για έλεγχο του προσωπικού κατά πόσον ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες ή σε ομάδες αυξημένου κινδύνου μόλυνσης με τον SARS-CoV-2 (όπως επαφή με πρόσωπα τα οποία μολύνθηκαν ή πιθανόν να μολύνθηκαν, προηγούμενη απασχόληση σε εργοτάξιο ή άλλο χώρο εργασίας στον οποίο εντοπίστηκε κρούσμα μόλυνσης).
- Αναθεώρηση/Αναπροσαρμογή της Εκτίμησης των κινδύνων ανά φάση, δραστηριότητα και εργασία για το καθορισμό προληπτικών και προστατευτικών μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη την αναθεώρηση του Προγράμματος Εργασιών και την ιεράρχηση των απαιτούμενων μέτρων ελέγχου για προστασία από τον κίνδυνο μόλυνσης με τον SARS-CoV-2 (βλ. ενότητα 7-σελ. 9). Για την αναθεώρηση των μέτρων λαμβάνονται υπόψη και οι εισηγήσεις της Συντονιστικής Επιτροπής Ασφάλειας του εργοταξίου, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του εργολάβου, των υπεργολάβων και όλων των εργοδοτών που εμπλέκονται στο εργοτάξιο.
- Αναθεώρηση/Αναπροσαρμογή του Προγράμματος Εργασιών, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης των κινδύνων και του πρόσθετου χρόνου που απαιτείται για την απαιτούμενη αναδιοργάνωση των εργασιών για τη διατήρηση της ασφαλούς απόστασης των 2 μέτρων και την εφαρμογή καταλλήλων και επαρκών μέτρων ελέγχου για να αποφευχθεί συμφόρηση στους χώρους εργασίας και να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μετάδοσης της μόλυνσης (βλ. ενότητα 7-σελ. 9), καθώς και για κατάλληλο καθαρισμό/απολύμανση των εργαζομένων και των εργαλείων/εξοπλισμού που χρησιμοποιούν.
- Αναθεώρηση/Αναπροσαρμογή του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας, περιλαμβανομένου και του Σχεδίου Δράσης διαχείρισης ατυχημάτων, επικινδύνων και εκτάκτων καταστάσεων.
- Προμήθεια κατάλληλου και επαρκούς εξοπλισμού εργασίας και εξοπλισμού ατομικής προστασίας.
- Προμήθεια καταλλήλων ειδών καθαριότητας και απολύμανσης (διάλυμα περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα), σε επαρκείς ποσότητες, για τακτικό καθαρισμό των χώρων, των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του εργοταξίου.
- Διευθετήσεις για την εγκατάσταση στο εργοτάξιο καταλλήλων και επαρκών χώρων διευκολύνσεων για το προσωπικό και συστήματος τακτικής καθαριότητας και απολύμανσης των χώρων του εργοταξίου, όπως καθορίζεται στα κεφάλαια του Οδηγού που ακολουθούν (βλ. ενότητες 11 έως 15, σελ. 13-17).
- Σχεδιασμός διαδικασιών και διευθετήσεις για τον αποτελεσματικό έλεγχο και παρακολούθηση της εφαρμογής των απαιτούμενων μέτρων και μεταξύ άλλων:
  - Ορισμός αρμοδίων προσώπων. Τα ονόματα των προσώπων αυτών και τα τηλέφωνα τους αναρτώνται σε χώρο εμφανή μέσα στο εργοτάξιο μαζί με τα ονόματα και τα τηλέφωνα επικοινωνίας των αρμοδίων προσώπων για τις υπηρεσίες προστασίας και πρόληψης (εσωτερικές ή εξωτερικές) και του λειτουργού Ασφάλειας, όπου υπάρχει.
  - Καθημερινός έλεγχος εφαρμογής των μέτρων που καθορίζονται στον παρόντα Οδηγό με τη χρήση του συνημμένου, ως **Παράρτημα 2: Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Μέτρων Προστασίας από τον SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο (σελ. 23).** Τα ερωτηματολόγια αυτά κατάλληλα συμπληρωμένα και θεωρημένα από το αρμόδιο πρόσωπο είναι διαθέσιμα

στο εργοτάξιο. Καθημερινά αναρτάται σε πινακίδα το ερωτηματολόγιο ελέγχου που ισχύει τη συγκεκριμένη ημέρα για το συγκριμένο εργοτάξιο.
- Χρήση άλλων ερωτηματολογίων ελέγχου (checklist) που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα μέτρα για συγκεκριμένους χώρους και τα μέτρα για συγκεκριμένες δραστηριότητες και εργασίες.
- Εμπλοκή της Συντονιστικής Επιτροπής Ασφάλειας του εργοταξίου, στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι του εργολάβου, των υπεργολάβων και όλων των εργοδοτών που εμπλέκονται στο εργοτάξιο (για εργοτάξια στα οποία ασχολούνται ταυτόχρονα 10 ή περισσότερα πρόσωπα).

5. Αναθεώρηση Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας Έργου

- Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) αναπροσαρμόζεται με βάση την αναθεωρημένη εκτίμηση των κινδύνων και καθορίζονται σε αυτό:
  - τα ειδικά προληπτικά και προστατευτικά μέτρα ανά φάση, δραστηριότητα και εργασία, λαμβάνοντας υπόψη την αναθεώρηση του Προγράμματος Εργασιών και την ιεράρχηση των απαιτούμενων μέτρων ελέγχου για προστασία από το κίνδυνο μόλυνσης με τον SARS-CoV-2 (βλ. ενότητα 7, σελ. 9),
  - οι Κανόνες του εργοταξίου,
  - οι ειδικές διευθετήσεις για τη διαχείριση ατυχημάτων, επικινδύνων και εκτάκτων καταστάσεων που πιθανόν να δημιουργηθούν λόγω της πανδημίας της COVID-19 (αναθεώρηση Σχεδίου Δράσης).
- Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται από τον συντονιστή α&υ εκτέλεσης σε συνεργασία με τον συντονιστή α&υ μελέτης και τον επιβλέποντα, τον διευθυντή του έργου ή τον διευθυντή τού εργοταξίου και ενημερώνονται ανάλογα οι εργολάβοι, υπεργολάβοι.

6. Εκπαίδευση προσωπικού

- Όλοι οι εργαζόμενοι συμμετέχουν σε εισαγωγικό πρόγραμμα ενημέρωσης σε γλώσσα κατανοητή στους εργαζόμενους, για τα ακόλουθα και τηρούνται σχετικά στοιχεία τεκμηρίωσης της ενημέρωση αυτής:
  - τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται,
  - τα διαθέσιμα μέσα καθαρισμού και απολύμανσης,
  - τα ειδικά προληπτικά και προστατευτικά μέτρα που εφαρμόζονται στο εργοτάξιο,
  - τα ειδικά μέτρα που εφαρμόζονται για τις εργασίες που τους αφορούν,
  - την ορθή χρήση και άλλων ειδικών Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) προστασία από τον SARS-CoV-2 (μάσκας, ασπίδας ασφαλείας, προστατευτικών γαντιών, γυαλιών προστασίας),
  - τη συμπεριφορά τους στους χώρους του εργοταξίου,
  - τη χρήση κοινόχρηστων χώρων στο εργοτάξιο,
  - τον χειρισμό και την απολύμανση των ΜΑΠ και του εξοπλισμού εργασίας μετά τη χρήση τους,
  - τη συμπεριφορά τους μετά την αποχώρηση από το εργοτάξιο και στο σπίτι τους (όπως απολύμανσης προσωπικού εξοπλισμού και πλύσιμο/απολύμανση ρούχων και υποδημάτων εργασίας), και
  - παραμονή στο σπίτι τους ή σε εμφάνιση συμπτωμάτων στην εργασία, απομόνωση και άμεση επικοινωνία με το 1420 και τον προσωπικό ιατρό τους. Ενημέρωση του εργοδότη τους, σε

περίπτωση που παρουσιάσουν συμπτώματα της COVID-19 ή έχουν έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα της COVID-19 εκτός εργασίας.

- Σε όλα τα πρόσωπα στην εργασία δίνεται αντίγραφο του συνημμένου φυλλαδίου, ως **Παράρτημα 3: Απλές Οδηγίες Εργαζομένων Προστασίας από τον SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο (σελ. 27),** μεταφρασμένο σε γλώσσα κατανοητή από το καθένα ή/και με τη χρήση εικονιδίων, όπου αυτό απαιτείται. Επιπρόσθετα, δίνεται φυλλάδιο με πρόσθετες οδηγίες και τους κανόνες που αφορούν το κάθε συγκεκριμένο εργοτάξιο, όπου αυτό απαιτείται, σε γλώσσα κατανοητή από τον καθένα ή/και με τη χρήση εικονιδίων.
- Σε κάθε εργοτάξιο πρέπει να εφαρμόζονται διευθετήσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι ενημερώνονται (π.χ. σε καθημερινές ενημερώσεις τηρώντας τα απαιτούμενα μέτρα αποστασιοποίησης) για τα ειδικά μέτρα ελέγχου που είναι απαραίτητα για την προστασία των ιδίων, των συναδέλφων τους, των οικογενειών τους και του πληθυσμού.
- Σε περίοπτα σημεία του εργοταξίου πρέπει να αναρτηθούν απλές και κατανοητές οδηγίες και σχετικές αφίσες με εικονίδια, όπου είναι δυνατόν. Μεταξύ άλλων, να τοποθετηθούν οδηγίες με εικονίδια για την πλύση των χεριών σε όλα τα σημεία παροχής διευκολύνσεων καθαρισμού, καθώς και για τη χρήση μασκών και γαντιών.

7. Προγραμματισμός εργασιών – Τήρηση απόστασης ασφαλείας

Οι εργασίες στο εργοτάξιο πρέπει να προγραμματίζονται και να οργανώνονται κατάλληλα πριν την έναρξή τους για να αποφεύγεται συμφόρηση στους χώρους εργασίας και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος μετάδοσης της μόλυνσης ακολουθώντας τις σχετικές οδηγίες που εκδίδονται από το αρμόδιο Υπουργείο Υγείας επιπρόσθετα της εφαρμογής προληπτικών και προστατευτικών μέτρων που επιβάλλονται από τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία.

Ιεράρχηση μέτρων ελέγχου

Εάν δεν είναι εφικτό να εκτελεστούν οι εργασίες διατηρώντας απόσταση δύο μέτρων, θα πρέπει να εξεταστεί εάν η κάθε συγκεκριμένη δραστηριότητα πρέπει να συνεχίσει και, εάν ναι, να αξιολογηθεί ο κίνδυνος και να καθοριστεί/αναπροσαρμοστεί η ασφαλής μέθοδος εργασίας και τα προληπτικά και προστατευτικά μέτρα με βάση τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων, ακολουθώντας τις γενικές αρχές πρόληψης, και την εφαρμογή των πιο κάτω μέτρων με προτεραιότητα, σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα. Τα αποτελέσματα της γραπτής εκτίμησης των κινδύνων πρέπει να είναι διαθέσιμα σε όλους τους εργαζομένους και στα πρόσωπα που τα αφορούν ή/και επηρεάζονται.

Εξάλειψη κινδύνου

- Απαγορεύεται να βρίσκονται στο εργοτάξιο, πρόσωπα που παρουσιάζουν τουλάχιστον ένα από τα πιο κάτω συμπτώματα της COVID-19:
  - Βήχα, ή
  - Πυρετό, ή
  - Δύσπνοια, ή
  - Αιφνίδια έναρξη ανοσμίας, αγευσίας ή δυσνευσίας.
- Αναδιοργάνωση των εργασιών και επανασχεδιασμός των μεθόδων εργασίας ώστε:
  - κάθε εργασία να εκτελείται από ένα άτομο ή να διατηρείται η ασφαλής απόσταση των 2 μέτρων μεταξύ των εργαζομένων,

- να αποφεύγεται η επαφή δέρμα με δέρμα ή/και πρόσωπο με πρόσωπο,
- να χρησιμοποιείται μηχανικός εξοπλισμός για να ελαχιστοποιείται η διασύνδεση/επαφή των εργαζομένων, και
- να χρησιμοποιούνται φορητές κάμερες για έλεγχο της διεξαγόμενης εργασίας, χωρίς τη φυσική παρουσία επιστάτη, όπου είναι δυνατόν.

Μείωση κινδύνου

Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η διατήρηση της ασφαλούς απόστασης των 2 μέτρων (μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης) για την εκτέλεση της εργασίας:

- Ελαχιστοποίηση της συχνότητας και της διάρκειας του χρόνου που οι εργαζόμενοι βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη από 2 μέτρα μεταξύ τους .
- Ελαχιστοποίηση του αριθμού των εργαζομένων που συμμετέχουν στην εκτέλεση αυτών των εργασιών.
- Θέση εργαζομένων με τέτοιο τρόπο, έτσι, ώστε να εργάζονται δίπλα-δίπλα, ή χωρίς να βλέπουν/αντικρίζουν ο ένας τον άλλο, δηλαδή όχι πρόσωπο με πρόσωπο.
- Μείωση του αριθμού των προσώπων που εισέρχονται σε εξοπλισμό ανύψωσης προσώπων για να μειωθεί η συμφόρηση και η επαφή ανά πάσα στιγμή. Υποχρεωτική χρήση μάσκας,
- Συχνός καθαρισμός με αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης: επιφάνειες, σημεία επαφής, λαβές και σημεία επαφής θυρών, θαλάμους οχημάτων και μηχανημάτων, εργαλεία και άλλο εξοπλισμό.
- Αύξηση του αερισμού σε κλειστούς χώρους.
- Πλύσιμο ή απολύμανση των χεριών των εργαζομένων πριν και μετά τη χρήση οποιουδήποτε εργαλείου ή εξοπλισμού εργασίας. Όπου είναι δυνατόν να χρησιμοποιούνται τα ίδια εργαλεία και ο ίδιος εξοπλισμός από το ίδιο πρόσωπο.
- Χρήση μάσκας και επιπρόσθετα ασπίδας προστασίας προσώπου όπου είναι αναγκαίο.

Απομόνωση

- Όπου είναι δυνατόν, το εργοτάξιο να διαχωρίζεται σε ζώνες ή να εφαρμόζονται άλλες μέθοδοι για να διαχωρίζονται τα συνεργεία/οι ομάδες εργαζομένων του κάθε υπεργολάβου και εργολάβου ή άλλου εργοδότη ανά πάσα στιγμή για να περιορίζεται τυχόν μετάδοση της μόλυνσης.
- Καθορισμός ομάδων εργαζομένων που πρέπει να εργαστούν σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων:
  - Όσο το δυνατόν πιο μικρές μέχρι το πολύ τρία άτομα.
  - Σταθερό προσωπικό - ίδια πρόσωπα εντός της ίδιας ομάδας.
  - Μακριά από άλλους εργαζόμενους όπου είναι δυνατόν.
- Χρήση διάφανων ακρυλικών παραπετασμάτων, κατάλληλα τοποθετημένων μεταξύ των εργαζομένων.
- Χρήση μάσκας και επιπρόσθετα ασπίδας προσώπου όπου είναι αναγκαίο.

Έλεγχος

Όταν για την εκτέλεση μιας εργασίας απαιτείται οι εργαζόμενοι να βρίσκονται πρόσωπο με πρόσωπο σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων:

- Η διάρκεια της εργασίας να περιορίζεται σε 15 λεπτά ή λιγότερο, όπου είναι δυνατόν.
- Εφαρμογή διαδικασίας έγκρισης από αρμόδιο πρόσωπο για τις εργασίες/δραστηριότητες αυτές.
- Χρήση μάσκας και επιπρόσθετα ασπίδας προσώπου όπου είναι αναγκαίο.
- Παροχή πρόσθετης επιτήρησης για παρακολούθηση και διαχείριση της συμμόρφωσης με τα καθορισμένα μέτρα.

Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

- ΜΑΠ έναντι του SARS-CoV-2 (όπως μάσκες και ασπίδες προστασίας προσώπου) χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τα σχετικά Διατάγματα και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας. Επίσης, χρησιμοποιούνται γάντια, όπου είναι δυνατόν και νοουμένου ότι δεν δημιουργούν άλλους κινδύνους.
- Όταν δεν είναι δυνατή η διατήρηση απόστασης δύο μέτρων, ετοιμάζεται γραπτή εκτίμηση των κινδύνων για κάθε δραστηριότητα και εργασία με βάση την ιεράρχηση των μέτρων ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αναπνευστικές μάσκες αποτελούν το τελευταίο μέτρο ελέγχου στην ιεράρχηση.
- Τα ΜΑΠ πολλαπλής χρήσης θα πρέπει να καθαρίζονται με επιμέλεια μετά τη χρήση τους και να μην μοιράζονται μεταξύ των εργαζομένων, δηλαδή να χρησιμοποιούνται μόνο από τους ίδιους.
- Τα ΜΑΠ μίας χρήσης θα πρέπει να απορρίπτονται σε κατάλληλα δοχεία απορριμμάτων με καλύμματα έτσι ώστε να μην μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν.
- Τα πρόσωπα που εκτελούν ειδική εργασία ή εργασία σε ειδικές συνθήκες με αυξημένο τον κίνδυνο μόλυνσης από τον SARS-CoV-2 (όπως η παροχή πρώτων βοηθειών σε εργαζόμενο ή η μεταφορά άλλου εργαζόμενου στον οποίο παρουσιάζονται συμπτώματα της COVID-19 ή παροχή πρώτων βοηθειών σε εργαζόμενο ο οποίος τραυματίζεται σε ατύχημα) πρέπει να χρησιμοποιούν όλα τα απαραίτητα ΜΑΠ και να εφαρμόζουν τις προσαρμοσμένες οδηγίες καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης σε ενήλικα, σε περίπτωση που χρειασθεί να δώσουν πρώτες βοήθειες, με βάση τις σχετικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

Συμπεριφορές

- Όλοι οι εργαζόμενοι και τα εμπλεκόμενα πρόσωπα στις εργασίες του εργοταξίου αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις ενέργειες και τις συμπεριφορές τους, ανάλογα με τον ρόλο και την αρμοδιότητα που έχουν για την εκτέλεση των εργασιών στο εργοτάξιο, για την εφαρμογή των απαιτουμένων μέτρων για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου μετάδοσης της μόλυνσης.

- Τυχόν ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή των μέτρων συζητούνται και αντιμετωπίζονται μέσω διαβούλευσης μεταξύ των εργαζομένων και των εργοδοτών (εργολάβων, υπεργολάβων και προμηθευτών) ή/και των συντελεστών του έργου, όπου εφαρμόζεται.

8. Μετακίνηση προς και από το Εργοτάξιο

- Όπου είναι εφικτό, οι εργαζόμενοι πρέπει να μετακινούνται προς και από το εργοτάξιο μόνοι τους και με δικά τους μεταφορικά μέσα (π.χ. οχήματα, ποδήλατα).
- Εάν οι εργαζόμενοι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν δικά τους μεταφορικά μέσα, μοιράζονται μεταφορικά μέσα με άλλους εργαζόμενους τηρώντας τις σχετικές οδηγίες και συστάσεις του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων και του Τμήματος Οδικών Μεταφορών.
- Να προσαρμόζονται κατά το δυνατόν οι ώρες εργασίας του εργοταξίου ώστε να αποφεύγεται η χρήση των δημόσιων μεταφορικών μέσων κατά τις ώρες αιχμής και συμφόρησης των μέσων αυτών.

9. Είσοδος – Έξοδος Προσωπικού και Επισκεπτών από το Εργοτάξιο

- Απαγορεύεται η είσοδος σε επισκέπτες που δεν είναι αναγκαίο να εισέλθουν.
- Ελέγχεται το safepass σύμφωνα με τα σχετικά Διατάγματα και τις κατευθυντήριες Οδηγίες του Υπουργείου Υγείας.
- Ελέγχεται η θερμοκρασία των εργαζομένων και των επισκεπτών πριν εισέλθουν εκεί όπου απαιτείται ή όπου κρίνεται αναγκαίο. Σε κάθε περίπτωση υπενθυμίζεται στον καθένα ότι δεν επιτρέπεται να εισέλθει εάν έχει συμπτώματα όπως πυρετό, βήχα, μυαλγία, πονόλαιμο, ανοσμία, δυσκολία στην αναπνοή αλλά να ακολουθήσει τις σχετικές οδηγίες.
- Απαγορεύεται η είσοδος στο εργοτάξιο εργαζομένων και επισκεπτών που παρουσιάζουν συμπτώματα της COVID-19.
- Σε κάθε περίπτωση μειώνεται κατά το δυνατόν ο αριθμός των προσώπων που βρίσκονται μέσα στο εργοτάξιο.
- Εξετάζεται το ενδεχόμενο και όπου είναι εφικτό εφαρμόζεται σύστημα σταδιακής εισόδου και εξόδου από το εργοτάξιο, με ανάλογη αναθεώρηση/προσαρμογή του προγράμματος εργασιών για τη μείωση της συμφόρησης και της επαφής ανά πάσα στιγμή.
- Εισάγονται διευθετήσεις για διάθεση ικανοποιητικού αριθμού σημείων εισόδου και εξόδου ώστε να είναι δυνατή η τήρηση της επιβαλλόμενης κοινωνικής απόστασης και μείωσης της συμφόρησης. Ταυτόχρονα θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και να διασφαλίζεται η παρακολούθηση της εισόδου και εξόδου αλλά και η ασφαλής διαφυγή σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Διασφαλίζεται ότι τηρείται η απαιτούμενη απόσταση των 2 μέτρων μεταξύ των προσώπων που τυχόν αναμένουν σε σειρά για να εισέλθουν ή να εξέλθουν του εργοταξίου με κατάλληλη σήμανση του δαπέδου ή άλλο μέσο.
- Απενεργοποιούνται συστήματα εισόδου που απαιτούν επαφή με το δέρμα (π.χ. σαρωτές δακτυλικών αποτυπωμάτων) εκτός εάν καθαρίζονται οι επιφάνειες/σημεία επαφής μεταξύ κάθε χρήσης.
- Παρέχονται εγκαταστάσεις καθαρισμού των χεριών στις εισόδους και στις εξόδους του εργοταξίου. Ο καθαρισμός απαιτείται από όλους όσους εισέρχονται στο εργοτάξιο και γίνεται με σαπούνι και νερό, για 20 δευτερόλεπτα, καθώς και χρήση χάρτινης πετσέτας, όπου είναι δυνατόν, ή αλκοολούχο διάλυμα (περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα) απολύμανσης για τα χέρια, εάν δεν υπάρχει νερό .
- Καθαρίζονται σχολαστικά και συστηματικά, τηρώντας σχετικά στοιχεία (ώρα καθαρισμού, όνομα καθαριστή/καθαρίστριας) οι χώροι υποδοχής σε περίπτωση που υπάρχουν.
- Διατίθενται χώροι στάθμευσης για επιπλέον αυτοκίνητα και δίκυκλα/ποδήλατα.
- Εφαρμόζονται ειδικές διαδικασίες ελέγχου της εισόδου των επισκεπτών και προμηθευτών στο εργοτάξιο και μεταξύ άλλων:
    - Μειώνεται κατά το δυνατόν ο αριθμός των προσώπων που συμμετέχουν σε αναγκαίες επισκέψεις στο εργοτάξιο για σκοπούς επίβλεψης ή/και επιθεώρησης των εργασιών. Τα πρόσωπα αυτά παραμένουν σε εξωτερικούς χώρους, όπου αυτό είναι δυνατόν, τηρώντας την απαιτούμενη απόσταση ασφαλείας (κοινωνικής αποστασιοποίησης) των 2 μέτρων.
    - Σε περίπτωση εισόδου οχημάτων για τη μεταφορά ή/και εκφόρτωση υλικών ή/και εξοπλισμού, οι οδηγοί πρέπει να παραμένουν στα οχήματά τους, εφόσον το φορτίο ή η διαδικασία εκφόρτωσης το επιτρέπει. Οι οδηγοί και οι εκφορτωτές πρέπει να πλένουν ή να απολυμαίνουν τα χέρια τους πριν εκφορτώσουν εξοπλισμό ή/και υλικά ή σε περίπτωση που είναι υποχρεωμένοι να βγουν από το όχημά τους.
    - Σε κάθε επισκέπτη και προμηθευτή επεξηγούνται οι διαδικασίες που εφαρμόζονται και δίδεται φυλλάδιο με σχετικές οδηγίες.
    - Εφαρμόζονται διαδικασίες χειρισμού δεμάτων και φακέλων που παραλαμβάνονται στο εργοτάξιο περιλαμβανομένης της αφαίρεσης των περιτυλιγμάτων ή απολύμανσης του περιεχομένου.
    - Κάθε επισκέπτης και προμηθευτής χρησιμοποιεί προστατευτική μάσκα κατά τη διάρκεια παραμονής του στο εργοτάξιο σύμφωνα με τα σχετικά Διατάγματα και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας.

- Ορίζονται αρμόδια πρόσωπα (βοηθοί), σε επαρκή αριθμό ανάλογα με τον αριθμό των εισόδων και τον αριθμό των προσώπων που εισέρχονται στο εργοτάξιο, για τον έλεγχο εφαρμογής των πιο πάνω μέτρων εισόδου. Τα πρόσωπα αυτά παραμένουν στα σημεία εισόδου καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας του εργοταξίου, όπου απαιτείται.

10. Διακίνηση εντός του Εργοταξίου

- Σε περίπτωση διακίνησης προσώπων εντός του εργοταξίου με τη χρήση οχήματος εφαρμόζονται τα ακόλουθα:
  - Απαγορεύεται να βρίσκονται εντός του ιδίου οχήματος περισσότερα από δύο πρόσωπα, ανά πάσαν στιγμή.
  - Διασφαλίζεται καλός αερισμός. Τα παράθυρα του οχήματος να παραμένουν ανοικτά κατά τη διάρκεια της διαδρομής.
  - Πριν από την είσοδο και μετά την έξοδο από το όχημα, οι επιβάτες πλένουν σχολαστικά τα χέρια τους (για 20 δευτερόλεπτα) χρησιμοποιώντας σαπούνι και νερό ή τα απολυμαίνουν με αλκοολούχο διάλυμα. Διάθεση υγρού αντισηπτικού χεριών εντός του κάθε οχήματος.
  - Οι επιβάτες οφείλουν να φέρουν κατάλληλες μάσκες.
- Κατά προτίμηση χρήση κλιμακοστασίων αντί των ανελκυστήρων προσωπικού. Όπου είναι δυνατόν και ειδικά σε εργοτάξια όπου απασχολείται μεγάλος αριθμός εργαζομένων καθορίζεται η χρήση του κάθε κλιμακοστασίου σε μια κατεύθυνση μόνο, εκτός σε περίπτωση όπου απαιτείται άμεση εκκένωση λόγω έκτακτου περιστατικού (π.χ. πυρκαγιά, σεισμός).
- Σε περίπτωση χρήσης ανελκυστήρων προσωπικού:
  - περιορισμός της ανυψωτικής τους ικανότητας (χωρητικότητας) και καθορισμός του μέγιστου αριθμού των προσώπων που εισέρχονται, ανά πάσα στιγμή, με στόχο τη μείωση της συμφόρησης και της επαφής των επιβαινόντων,
  - χρήση μάσκας από τα πρόσωπα που εισέρχονται στον ανελκυστήρα,
  - καθημερινός καθαρισμός – απολύμανση των σημείων επαφής, όπως πόρτες, κουμπιά, χειρολαβές και άλλες επιφάνειες του ανελκυστήρα, και
  - ορισμός αρμόδιου προσώπου (βοηθού) για τον έλεγχο εφαρμογής των πιο πάνω μέτρων και καθαρισμό/απολύμανση του ανελκυστήρα, το οποίο βρίσκεται στο σημείο εισόδου στον ανελκυστήρα, καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας του ανελκυστήρα.
- Σε όλες τις εισόδους αιθουσών (όπως γραφεία, χώροι αναμονής, χώροι λήψης γευμάτων και άλλων διευκολύνσεων), ανελκυστήρων προσωπικού, εξοπλισμού ανύψωσης προσώπων ή άλλων χώρων στους οποίους εισέρχονται πρόσωπα πρέπει να τοποθετηθούν πινακίδες για τον μέγιστο αριθμό προσώπων που επιτρέπεται να εισέρχονται ταυτόχρονα για αποφυγή της συμφόρησης και διατήρηση της καθορισμένης ελάχιστης απόστασης των 2 μέτρων.

11. Πλύσιμο χεριών

- Πρέπει να παρέχονται στον χώρο του εργοταξίου, κοντά στις θέσεις εργασίας, πρόσθετοι επαρκείς χώροι και εγκαταστάσεις καθαρισμού πλύσης των χεριών πέραν από τους απαιτούμενους χώρους καθαρισμού σε κανονικές συνθήκες. Ειδικά σε εργοτάξια που αναπτύσσονται σε μεγάλη έκταση ή απασχολείται μεγάλος αριθμός εργαζομένων, πρέπει να γίνουν ιδιαίτερες διευθετήσεις ώστε οι χώροι και οι εγκαταστάσεις αυτές να είναι επαρκείς σε αριθμό, σε πολλά σημεία του εργοταξίου, εύκολα προσιτά στους εργαζόμενους.
- Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο σαπούνι, καθαρό νερό και χάρτινες πετσέτες καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας του εργοταξίου και να συμπληρώνονται/αντικαθίστανται διαρκώς.
- Όπου δεν υπάρχουν διαθέσιμοι επαρκείς χώροι και εγκαταστάσεις πλύσης χεριών πρέπει να παρέχεται επαρκής ποσότητα αλκοολούχου διαλύματος απολύμανσης για τα χέρια (περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα), κοντά στις θέσεις εργασίας, σε δοχεία διευκόλυνσης της χρήσης.

- Σε καθημερινή βάση και σε τακτά διαστήματα, τηρώντας στοιχεία (ημερομηνία, ώρα καθαρισμού, όνομα καθαριστή/καθαρίστριας) πρέπει να καθαρίζονται σχολαστικά οι χώροι καθαρισμού και πλύσης χεριών και να ελέγχεται ότι οι διαθέσιμες ποσότητες σαπουνιού, νερού, χάρτινων πετσετών ή/και αλκοολούχου διαλύματος απολύμανσης (περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα) είναι επαρκείς.
- Πρέπει να παρέχονται κατάλληλοι και σε επαρκή αριθμό κάδοι με καλύμματα για απόρριψη των χρησιμοποιημένων χάρτινων πετσετών χειρός με τακτική απομάκρυνση και αποκομιδή των απορριμμάτων.

12. Υγειονομικές διευκολύνσεις – Τουαλέτες

- Τα πρόσωπα στην εργασία πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους προσιτούς και κοντά στις θέσεις εργασίας, ξεχωριστούς χώρους υγειονομικών διευκολύνσεων, χωριστούς για άνδρες και γυναίκες, με κατάλληλη σήμανση, εφοδιασμένους με επαρκή αριθμό τουαλετών, ανάλογα με τον αριθμό τους, σύμφωνα με τις ειδικές πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής που ρυθμίζουν τα θέματα ασφάλειας και υγείας στα εργοτάξια. Στις περιπτώσεις εργοταξίων ανέγερσης ψηλών κτηρίων, παρέχονται χώροι υγειονομικών διευκολύνσεων στους ορόφους, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών, έτσι, ώστε να είναι εύκολα προσιτοί κοντά στις θέσεις εργασίας των εργαζομένων.
- Πρέπει να παρέχονται νιπτήρες/διευκολύνσεις με σαπούνι και καθαρό νερό για το πλύσιμο των χεριών πριν και μετά τη χρήση των τουαλετών.
- Σε καθημερινή βάση και σε τακτά διαστήματα, τηρώντας στοιχεία (ημερομηνία, ώρα καθαρισμού, όνομα καθαριστή/καθαρίστριας) πρέπει να καθαρίζονται σχολαστικά οι χώροι υγειονομικών διευκολύνσεων και να γίνεται συχνός καθαρισμός-απολύμανση (διάλυμα περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα) από ειδικό συνεργείο, ιδιαίτερα των χειρολαβών/κλειδαριών και λεκανών.
- Πρέπει να περιορίζεται ο αριθμός των ατόμων που χρησιμοποιούν τις τουαλέτες ανά πάσα στιγμή (π.χ. με τη χρήση αρμόδιου προσώπου ελέγχου/βοηθού). Σε εργοτάξια με μεγάλο αριθμό εργαζομένων να χρησιμοποιείται σήμανση, όπως σήμανση δαπέδου, για να διασφαλιστεί η απόσταση 2 μέτρων μεταξύ των προσώπων που αναμένουν σε σειρά.
- Οι κινητές (φορητές) τουαλέτες (portable toilets) πρέπει να αποφεύγονται, όπου είναι δυνατόν, αλλά όπου αυτές χρησιμοποιούνται, πρέπει να καθαρίζονται-απολυμαίνονται (διάλυμα περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα) και να εκκενώνονται σε καθημερινή βάση ή/και σε τακτά διαστήματα, τηρώντας στοιχεία (ημερομηνία, ώρα καθαρισμού, όνομα καθαριστή/καθαρίστριας). Όπου αυτό είναι εφικτό, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του εργοταξίου και της χρονικής διάρκειας που προβλέπεται για την ολοκλήρωση των εργασιών, να παρέχονται τουαλέτες με κατάλληλα προσωρινά αποχετευτικά συστήματα.
- Πρέπει να παρέχονται κατάλληλοι και σε επαρκή αριθμό κάδοι απορριμμάτων με καλύμματα για χαρτοπετσέτες χειρός, οι οποίοι πρέπει να αδειάζουν και να καθαρίζονται σε καθημερινή βάση και σε τακτά διαστήματα, τηρώντας στοιχεία (ημερομηνία, ώρα καθαρισμού, όνομα καθαριστή/καθαρίστριας).

13. Αίθουσες/Χώροι λήψης γευμάτων και ανάπαυσης

- Υπό κανονικές συνθήκες, τα πρόσωπα στην εργασία πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους ευπρόσιτους, επαρκείς και κατάλληλους χώρους ως ακολούθως:

- χώρους ανάπαυσης ή/και καταλύματα (προστατευτικά υπόστεγα) ή άλλους χώρους για χρήση, σε περίπτωση διακοπής της εργασίας λόγω κακοκαιρίας, υψηλού θερμικού φορτίου ή άλλων δυσμενών καιρικών συνθηκών ή εφόσον η ασφάλεια ή η υγεία των προσώπων στην εργασία το επιβάλλει, κυρίως σε συνάρτηση με το είδος της ασκούμενης δραστηριότητας ή εφόσον ο συνολικός αριθμός των προσώπων που απασχολούνται στο εργοτάξιο υπερβαίνει τους 10 ή λόγω έκτασης του εργοταξίου,
- χώρους λήψης γευμάτων που να διαθέτουν ανάλογες διευκολύνσεις, και
- οι χώροι ανάπαυσης ή/και τα καταλύματα πρέπει να έχουν επαρκείς διαστάσεις που να αντιστοιχούν στον αριθμό των προσώπων στην εργασία που διακόπτουν ταυτόχρονα την εργασία τους.

■ Λόγω των ειδικών συνθηκών αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19 λαμβάνονται τα ακόλουθα επιπρόσθετα μέτρα:

- Παρέχονται πρόσθετοι χώροι λήψης γευμάτων και ανάπαυσης, από τους απαιτούμενους υπό κανονικές συνθήκες, ανάλογα με τον αριθμό των εργαζομένων στο εργοτάξιο και τον αριθμό των εργαζομένων που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα ώστε να διασφαλίζεται η διατήρηση των απαιτούμενων κοινωνικών αποστάσεων.
- Στις περιπτώσεις εργοταξίων ανέγερσης ψηλών κτηρίων, παρέχονται χώροι λήψης γευμάτων στους ορόφους, ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών, έτσι, ώστε να είναι εύκολα προσιτοί στους εργαζόμενους.
- Εφαρμόζονται διευθετήσεις κλιμακωτής διακοπής των εργασιών/κλιμακωτά διαλείμματα για τη λήψη γευμάτων ή/και ανάπαυση, ώστε οι διαθέσιμοι χώροι να είναι επαρκείς για τον αριθμό των εργαζομένων που διακόπτουν την εργασία τους ταυτόχρονα για τη μείωση της συμφόρησης και αποφυγή της επαφής ανά πάσα στιγμή.
- Εστιατόρια/Καντίνες στον χώρο του εργοταξίου μπορούν να λειτουργήσουν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 σύμφωνα με τα σχετικά Διατάγματα και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας.
- Όπου είναι δυνατόν, οι εργαζόμενοι πρέπει να ενθαρρύνονται να φέρνουν το δικό τους φαγητό και τα δικά τους επαναχρησιμοποιούμενα μπουκάλια ροφημάτων.
- Το προσωπικό του εργοταξίου συστήνεται να παραμένει στον χώρο εργασίας μετά την είσοδό του και να μην χρησιμοποιεί καταστήματα, εκτός του εργοταξίου, για την αγορά τροφίμων ή/και ποτών.
- Οι καντίνες στον χώρο εργασίας μπορούν να παρέχουν φαγητό στο προσωπικό με κατάλληλες προσαρμογές/διευθετήσεις για την τήρηση των απαιτουμένων κοινωνικών αποστάσεων, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες και πρωτόκολλα από το αρμόδιο Υπουργείο Υγείας. Οι καντίνες μπορούν να παρέχουν μόνο υπηρεσία προπαρασκευασμένου και πολύ καλά συσκευασμένου φαγητού σε δοχεία μιας χρήσης μόνο. Τυχόν πληρωμές θα πρέπει να πραγματοποιούνται με ανέπαφη κάρτα, όπου είναι δυνατόν.
- Τα μέσα θέρμανσης τροφίμων και ζεστών ροφημάτων με χρήση βραστήρων, φούρνων μικροκυμάτων ή/και άλλες συσκευές που παρέχονται στο εργοτάξιο (όπως συσκευές ψύξης νερού) για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ασφαλής καθαρισμός τους μετά τη χρήση τους, πρέπει να απομακρυνθούν.
- Η χωρητικότητα κάθε χώρου λήψης γευμάτων ή χώρου ανάπαυσης πρέπει να επισημαίνεται με σαφήνεια στην είσοδο του κάθε χώρου και πρέπει να υπάρχουν οι απαραίτητοι βοηθοί για την επίβλεψη της συμμόρφωσης με τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης.
- Παρέχεται πόσιμο νερό με κατάλληλες διατάξεις καθαρισμού του μηχανισμού της βρύσης.
- Όλοι οι χώροι που χρησιμοποιούνται για φαγητό ή/και ανάπαυση και ειδικά οι επιφάνειες που αγγίζονται τακτικά πρέπει να καθαρίζονται καθημερινά με κατάλληλα προϊόντα

καθαρισμού και απολύμανσης, όπως διάλυμά χλωρίνης, στο τέλος κάθε διαλείμματος και βάρδιας, συμπεριλαμβανομένων των καρεκλών, των χειρολαβών των θυρών, των αυτόματων μηχανημάτων, των συσκευών πληρωμής και άλλων συσκευών που είναι εγκατεστημένες στους χώρους αυτούς.

- Παρέχονται εγκαταστάσεις καθαρισμού χεριών ή απολυμαντικών χεριών (διάλυμα περιεκτικότητας πέραν του 60% σε οινόπνευμα) στην είσοδο κάθε χώρου λήψης γευμάτων ή/και ανάπαυσης και το προσωπικό πρέπει απαραίτητα να καθαρίζει και να απολυμαίνει τα χέρια του κατά την είσοδο και την έξοδο από τους χώρους αυτούς.
- Οι εργαζόμενοι ενώ τρώνε πρέπει να κάθονται/βρίσκονται 2 μέτρα μακριά ο ένας από τον άλλο και να αποφεύγουν κάθε επαφή μεταξύ τους.
- Χρησιμοποιούνται πιάτα, σκεύη φαγητού, φλιτζάνια κ.λπ. μιας χρήσης μόνο εκτός εάν πλένονται με σαπούνι και στεγνώνουν μετά από κάθε χρήση.
- Τα τραπέζια καθαρίζονται μετά από κάθε χρήση.
- Όλα τα σκουπίδια τοποθετούνται από τους εργαζόμενους κατευθείαν στον κάδο και δεν αφήνονται σε κάποιον άλλο για να τα καθαρίσει.
- Το προσωπικό της καντίνας πλένει τα χέρια του συχνά με σαπούνι και νερό για τουλάχιστον 20 δευτερόλεπτα πριν και μετά το χειρισμό φαγητού.
- Διατηρούνται συνεχώς ανοιχτά τα παράθυρα των αιθουσών ανάπαυσης και λήψης γευμάτων.

14. Αποδυτήρια και ντους

- Υπό κανονικές συνθήκες, εφόσον επιβάλλεται από το είδος εργασίας ή για λόγους υγιεινής, οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους κατάλληλα ντους και αποδυτήρια σε επαρκή αριθμό σε χωριστές αίθουσες για άνδρες και γυναίκες.
- Λόγω των ειδικών συνθηκών αντιμετώπισης της πανδημίας COVID-19 λαμβάνονται τα ακόλουθα επιπρόσθετα μέτρα:
  - Πρέπει να εξεταστεί το ενδεχόμενο να αυξηθεί ο αριθμός ή το μέγεθος των διαθέσιμων εγκαταστάσεων των ντους και αποδυτηρίων, εάν είναι δυνατόν.
  - Εφαρμόζονται διευθετήσεις κλιμακωτών χρόνων έναρξης και λήξης της χρήσης τους για να μειωθεί η συμφόρηση και η επαφή ατόμων ανά πάσα στιγμή.
  - Καθορίζεται και επισημαίνεται με σαφήνια στην είσοδο, ο αριθμός των ατόμων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν κάθε εγκατάσταση ανά πάσα στιγμή, με βάση το μέγεθός της και την απαίτηση τήρησης απόστασης δύο μέτρων μεταξύ ατόμων-χρηστών.
  - Απαιτείται να γίνεται τακτικός και επιμελής καθαρισμός με διάλυμα χλωρίνης όλων των εγκαταστάσεων καθόλη τη διάρκεια και στο τέλος κάθε ημέρας.
  - Παρέχονται κατάλληλοι και σε επαρκή αριθμό κάδοι σκουπιδιών με καλύμματα σε αυτούς τους χώρους με τακτική απομάκρυνση και αποκομιδή.

15. Καθαριότητα – Αερισμός Χώρων Εργασίας

- Πρέπει να υπάρχουν σχολαστικές διαδικασίες τακτικού καθαρισμού-απολύμανσης σε ολόκληρο το εργοτάξιο με αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης, ιδίως σε κοινόχρηστους χώρους και σημεία επαφής, όπως:
  - Βρύσες και εγκαταστάσεις πλύσης χεριών.
  - Λεκάνες τουαλέτας και καθίσματα τουαλέτας.

- Λαβές και σημεία επαφής θυρών.
- Χειρολαβές σε σκάλες και διαδρόμους.
- Τηλεφωνικές συσκευές και εξοπλισμός (όπως ακουστικά).
- Πληκτρολόγια, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός γραφείου.

- Όλοι οι χώροι που χρησιμοποιούνται για φαγητό πρέπει να καθαρίζονται καλά στο τέλος κάθε διαλείμματος και βάρδιας, συμπεριλαμβανομένων καρεκλών, τραπεζιών, επιφανειών ετοιμασίας φαγητού, χειρολαβών των θυρών, αυτόματων μηχανημάτων και συσκευών πληρωμών.
- Τακτικός καθαρισμός-απολύμανση (με αραιωμένο διάλυμα χλωρίνης) του εσωτερικού των θαλάμων, των θυρών, των κουμπιών, των χειρολαβών των οχημάτων, των μηχανημάτων, των ανελκυστήρων, καθώς και των χειριστηρίων ανύψωσης, μηχανημάτων και εξοπλισμού και ιδίως μεταξύ της χρήσης από διαφορετικούς οδηγούς / χειριστές.
- Καθημερινός καθαρισμός των εργαλείων και άλλου εξοπλισμού εργασίας μετά την χρήση τους και πριν την επανατοποθέτηση τους στο χώρο αποθήκευσης.
- Τα σημεία συλλογής και αποθήκευσης σκουπιδιών πρέπει να είναι επαρκή σε μέγεθος και αριθμό και να εκκενώνονται τακτικά καθ΄ όλη τη διάρκεια και στο τέλος κάθε ημέρας.
- Αύξηση του εξαερισμού σε κλειστούς χώρους. Όπου είναι δυνατόν τα παράθυρα να παραμένουν ανοιχτά καθόλη τη διάρκεια της χρήσης του χώρου.
- Εάν χρησιμοποιούνται κλιματιστικά συστήματα διαχωρισμένου τύπου (split unit) να λειτουργούν με ταυτόχρονη εισαγωγή φρέσκου αέρα στον χώρο εργασίας π.χ. με μερικώς ανοικτά παράθυρα ή εξωτερικές πόρτες. Σε περίπτωση που λειτουργούν κεντρικά συστήματα κλιματισμού να μειώνουν τη χρήση ανακυκλωμένου αέρα εσωτερικού χώρου και να αυξάνουν την εισαγωγή νωπού εξωτερικού αέρα.
- Συστηματικός έλεγχος και συντήρηση των συστημάτων κλιματισμού και των κεντρικών συστημάτων τεχνητού εξαερισμού σε κλειστούς χώρους εργασίας σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή, στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Σε κάθε περίπτωση η χρήση κλιματιστικών να γίνεται σύμφωνα με τον σχετικό Τεχνικό Οδηγό για Λειτουργία Συστημάτων Κλιματισμού/ Εξαερισμού(HVAC) που εξέδωσε το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.

16. Πρώτες Βοήθειες

- Οι πρώτες βοήθειες θα πρέπει να χορηγούνται όπου απαιτείται από αρμόδια πρόσωπα κατάλληλα εκπαιδευμένα-πρώτους βοηθούς. Οι πρώτοι βοηθοί εφαρμόζουν τις προσαρμοσμένες οδηγίες καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης σε ενήλικα, με βάση τις σχετικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας.
- Πρέπει να διασφαλίζεται η παροχή επαρκών μέσων και υλικών πρώτων βοηθειών. Η παροχή επαρκών μέσων πρώτων βοηθειών πρέπει να συμφωνείται από όλα τα μέρη του εργοταξίου κατά τον προγραμματισμό και οργάνωση της λειτουργίας του εργοταξίου.
- Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων επικοινωνίας, θα πρέπει να ενημερώνονται/επικαιροποιούνται και να ενημερώνεται ανάλογα το προσωπικό.
- Πρέπει να εξεταστούν πιθανές καθυστερήσεις στην ανταπόκριση των εξωτερικών υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης, λόγω της τρέχουσας κατάστασης και να γίνει ανάλογη πρόνοια παροχής πρώτων βοηθειών στο εργοτάξιο, ειδικά στις περιπτώσεις εργοταξίων όπου απασχολείται μεγάλος αριθμός εργαζομένων, ή/και εκτελούνται δραστηριότητες υψηλού κινδύνου.

17. Συσκέψεις εργοταξίου

- Να προτιμάται η τηλεδιάσκεψη και εάν αυτό δεν είναι εφικτό:
  - Σε κάθε συνάντηση πρέπει να παρίστανται μόνο οι απολύτως απαραίτητοι.
  - Οι συμμετέχοντες πρέπει να απέχουν μεταξύ τους τουλάχιστον 2 μέτρα και να χρησιμοποιούν προστατευτικές μάσκες και γάντια, όταν απαιτείται.
  - Οι χώροι συνεδριάσεων πρέπει να αερίζονται καλά και τα παράθυρα να ανοίγουν για να επιτρέπουν την καλή κυκλοφορία καθαρού αέρα.
  - Οι συναντήσεις να πραγματοποιούνται σε ανοικτούς χώρους και μόνον όπου δεν είναι αυτό δυνατόν σε κλειστούς.

18. Παρακολούθηση και ιχνηλάτηση προσωπικού

- Λόγω της περιόδου καθυστέρησης εμφάνισης των συμπτωμάτων της COVID-19, είναι εξαιρετικά σημαντικός ο εκ των υστέρων εντοπισμός των θέσεων όπου εργάστηκε ο κάθε εργαζόμενος.
- Για να είναι δυνατή η παροχή των απαιτούμενων πληροφοριών στη Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης και Ελέγχου των Λοιμωδών Νοσημάτων, σε περίπτωση που ένας εργαζόμενος είναι θετικός στον SARS-CoV-2, πρέπει να εφαρμόζονται επαρκείς διαδικασίες ιχνηλάτησης ώστε ο κάθε εργοδότης να είναι σε θέση να παρέχει πληροφορίες για την ακριβή θέση εργασίας του κάθε εργοδοτούμενου του, καθώς και για τα στοιχεία επικοινωνίας οποιουδήποτε άλλου εργαζομένου που μπορεί να έχει εκτεθεί. Ανάλογες απαιτήσεις ισχύουν και για τους αυτοεργοδοτούμενους.
- Μεταξύ άλλων, πρέπει να τηρείται μητρώο του προσωπικού και των επισκεπτών με στοιχεία επικοινωνίας (όνομα, τηλέφωνο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο).

19. Υποχρεώσεις προσώπων στην εργασία

- Κάθε πρόσωπο εφόσον βρίσκεται ή εκτελεί εργασία στο εργοτάξιο πρέπει να:
  - φροντίζει για την ασφάλεια και υγεία του καθώς και των άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεάζονται από πράξεις ή παραλείψεις του όταν βρίσκεται στην εργασία,
  - συνεργάζεται με τον εργοδότη του ή/και τον εκπρόσωπο του, το συντονιστή α&υ εκτέλεσης, τον διευθυντή ή/και τον υπεύθυνο του εργοταξίου ή/και εκπρόσωπο του, στην εκτέλεση κάθε καθήκοντος ή υποχρέωσης που επιβάλλεται σ΄ αυτόν σύμφωνα με τον παρόντα Οδηγό,
  - εφαρμόζει τους κανόνες του εργοταξίου,
  - συμμετέχει σε εκπαιδευτικό ή ενημερωτικό πρόγραμμα εφόσον αυτό του ζητηθεί από τον εργοδότη του ή/και εκπρόσωπο του, το συντονιστή α&υ εκτέλεσης, τον διευθυντή ή/και τον υπεύθυνο του εργοταξίου ή/και εκπρόσωπο του, και
  - χρησιμοποιεί τον προστατευτικό εξοπλισμό ή/και ιματισμό που του παρέχεται και οτιδήποτε παρέχεται για την ασφάλεια, υγεία και ευημερία του ιδίου ή άλλων προσώπων στην εργασία, χωρίς να επεμβαίνει αυθαίρετα ή να κάνει κακή χρήση εσκεμμένα ή απερίσκεπτα.

20. Έλεγχος Εφαρμογής - Επιβολή Συμμόρφωσης

20.1. Επιθεώρηση

Η Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διορίζει Επιθεωρητές για την αποτελεσματική εφαρμογή των προνοιών του Οδηγού αυτού, με βάση τους περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμους του 1996 έως (Αρ. 2) του 2015.

20.2. Κυρώσεις

Με βάση τις εξουσίες που παρέχονται στους αρμόδιους Επιθεωρητές από τους πιο πάνω Νόμους, σε περίπτωση που εντοπίζεται ότι, οποιοδήποτε πρόσωπο στο οποίο επιβάλλονται υποχρεώσεις με βάση τους Νόμους αυτούς, παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του παρόντος Οδηγού, οι Επιθεωρητές μπορούν να χρησιμοποιούν τα ακόλουθα νομικά εργαλεία για την επιβολή τής συμμόρφωσης, κατά την κρίση τους και με βάση τη σοβαρότητα των παραβάσεων που εντοπίζονται.

(1) Έκδοση Ειδοποίησης Βελτίωσης προς το πρόσωπο που παραλείπει να συμμορφωθεί όπως, επανορθώσει την παράβαση ή, ανάλογα με την περίπτωση, τις συνθήκες που την προκαλούν, μέσα σε καθορισμένη στην Ειδοποίηση Βελτίωσης χρονική περίοδο, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 14 ημέρες.

(2) Έκδοση Ειδοποίησης Απαγόρευσης προς οποιοδήποτε πρόσωπο που είναι υπεύθυνο ή αρμόδιο για το εργοτάξιο ή τον χώρο εργασίας ή για τις δραστηριότητες που διεξάγονται σ΄ αυτό, η οποία θα απαγορεύει τη χρήση του εργοταξίου ή του χώρου εργασίας ή την εκτέλεση των δραστηριοτήτων, μέχρις ότου εξαλειφθεί ο κίνδυνος σε τέτοιον βαθμό που να ικανοποιείται ο Επιθεωρητής. Η Ειδοποίηση Απαγόρευσης θα έχει άμεση εφαρμογή.

(3) Εισήγηση για επιβολή προστίμων μέσω εξώδικης ρύθμισης.

(4) Εισήγηση για την ποινική δίωξη του προσώπου που παραλείπει να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του παρόντος Οδηγού.

21. Αναφορές – Πηγές πληροφόρησης

Ιστοσελίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας για την COVID-19

https://www.covid19.cy

Ιστοσελίδα Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ)

http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dli

Ιστοσελίδα Διεθνούς Γραφείου Εργασίας (ILO)

ILO - COVID-19 and the world of work

https://www.ilo.org/global/topics/coronavirus/lang--en/index.htm

ILO - Prevention and Mitigation of COVID-19 at work (Checklist)

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---protrav/---safework/documents/instructionalmaterial/wcms_741813.pdf

Ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού (EU-OSHA)

https://osha.europa.eu/sites/default/files/publications/documents/COVID19_EU_guidance.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
Οδηγός διαχείρισης ύποπτου κρούσματος της COVID-19 στον χώρο εργασίας

Με βάση τις πρόνοιες της περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία νομοθεσίας, κάθε εργοδότης πρέπει να ετοιμάσει και αν παραστεί ανάγκη να εφαρμόσει σχέδιο δράσης για τη διαχείριση ύποπτου κρούσματος της COVID-19 στον χώρο εργασίας της επιχείρησης ή εγκατάστασης του. Επίσης πρέπει να ορίσει ομάδα διαχείρισης κρίσεων, η οποία θα αναλάβει να εφαρμόσει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ύποπτο κρούσμα της COVID-19 στον χώρο εργασίας, το προσωπικό της ομάδας διαχείρισης κρίσεων πρέπει να προβεί στις ακόλουθες πιο κάτω ενέργειες με ψυχραιμία, πρεμία και σεβασμό στα προσωπικά δεδομένα του ύποπτου κρούσματος:

1. Να απομονώσει το ύποπτο κρούσμα στον χώρο εργασίας του ή σε άλλο προκαθορισμένο χώρο από τους άλλους εργοδοτουμένους, επισκέπτες ή άλλα πρόσωπα στην εργασία.

2. Να χορηγήσει άμεσα στο ύποπτο κρούσμα που εμφανίζει συμπτώματα λοίμωξης (πυρετό, βήχα, μυαλγία, πονόλαιμο, ανοσμία και δυσκολία στην αναπνοή), μάσκα και χαρτομάντηλα.

3. Να ενημερώσει άμεσα την γραμμή του πολίτη της Υπηρεσίας Ασθενοφόρων στο τηλέφωνο 1420 (24ωρο) δίνοντας τις πιο κάτω πληροφορίες:

   - Όνομα και Επίθετο εργοδοτούμενου,
   - Χώρα προέλευσης,
   - Συμπτώματα εργοδοτούμενου
   - Διεύθυνση εργασιακού χώρου

4. Να χορηγήσει απλή χειρουργική μάσκα και σε συνάδελφο του ύποπτου κρούσματος σε περίπτωση που χρειαστεί να μείνει κοντά του για να τον φροντίσει. Σε αυτή την περίπτωση πρέπει να δοθούν οδηγίες στον συνάδελφο του να πλένει τα χέρια του σχολαστικά με νερό και σαπούνι, κάθε φορά που έρχεται σε επαφή με εκκρίσεις του ύποπτου κρούσματος (π.χ. σάλιο) και οπωσδήποτε πριν αγγίξει το πρόσωπό του ή προτού φάει ή πιει.

5. Να δώσει οδηγίες στο υπόλοιπο προσωπικό ή επισκέπτες να αποφύγει την είσοδο στον χώρο εργασίας του ύποπτου κρούσματος.

6. Να δώσει οδηγίες όπως ο χρησιμοποιούμενος προστατευτικός εξοπλισμός (μάσκα και γάντια) και άλλα αναλώσιμα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί από το ύποπτο κρούσμα και άλλους εργοδοτουμένους που ήρθαν σε επαφή μαζί του, να απορριφθούν σε κάδους απόρριψης με κάλυμμα και σε καμία περίπτωση να μην επαναχρησιμοποιηθούν.

7. Να δώσει οδηγίες στο ύποπτο κρούσμα και άλλους εργοδοτουμένους για τον τρόπο χρήσης, αφαίρεσης και απόρριψης του προστατευτικού ατομικού εξοπλισμού καθώς και οδηγίες για σχολαστικό πλύσιμο των χεριών με νερό και σαπούνι μετά την αφαίρεση του προστατευτικού ατομικού εξοπλισμού.

8. Να φροντίσει για άμεσο καθαρισμό και απολύμανση όλων των χώρων εργασίας όπου διακινήθηκε το ύποπτο κρούσμα συμπεριλαμβανομένων των χώρων εστίασης/ανάπαυσης και χώρων υγειονομικών διευκολύνσεων. Οι αναγκαίες διευθετήσεις πρέπει να γίνουν με βάση τις οδηγίες για περιβαλλοντικό καθαρισμό (απολύμανση) μη υγειονομικών μονάδων που έχουν εκτεθεί στον SARS-CoV-2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Μέτρων Προστασίας από τον SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο

ΜΕΡΟΣ Α: ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ / ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ COVID-19 ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ
Επωνυμία: ……
Διεύθυνση: ……

Α/Α	ΕΝΕΡΓΕΙΑ / ΜΕΤΡΟ	ΝΑΙ (✓)	ΟΧΙ[1] (✓)	ΣΧΟΛΙΑ / ΑΡΜΟΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
1.	Αναθεώρηση της Πολιτικής Ασφάλειας και Υγείας του εργολάβου και του κύριου του έργου (όπου εφαρμόζεται) σε σχέση με τη διαχείριση της COVID-19 και ενημέρωση όλων των προσώπων στην εργασία, υπεργολάβων και προμηθευτών.			
2.	Σύσταση Ομάδας Διαχείρισης της Πανδημίας (ΟΔΠ).			
3.	Διαδικασίες έλεγχου των εργαζομένων αν ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες ή σε ομάδες αυξημένου κινδύνου μόλυνσης με τον SARS-CoV-2.			
4.	Αναθεώρηση της Γραπτής Εκτίμησης των Κινδύνων ανά φάση, δραστηριότητα και εργασία για τον καθορισμό μέτρων.			
5.	Αναθεώρηση του Προγράμματος Εργασιών για την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης της COVID -19.			
6.	Αναθεώρηση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας όσον αφορά:			
6.1.	Τη δομή της ΟΔΠ και καθορισμό ρόλων και αρμοδιοτήτων.			
6.2.	Τον καθορισμό ειδικών μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας (οργανωτικά και τεχνικά) με προτεραιότητα την εκτέλεση των εργασιών διατηρώντας την ασφαλή απόσταση των 2 μέτρων μεταξύ των εργαζομένων.			
6.3.	Τις διευθετήσεις για τον διαχωρισμό του εργοταξίου σε ζώνες ή διαχωρισμό των συνεργείων/ομάδων εργαζομένων του κάθε εργολάβου και υπεργολάβου για τυχόν μετάδοση της μόλυνσης.			
6.4.	Τις διευθετήσεις κατάρτισης Ομάδων Εργασίας ανά δραστηριότητα και εργασία μέχρι 3 άτομα.			
6.5.	Τη διαδικασία έγκρισης όταν απαιτείται οι εργαζόμενοι να βρίσκονται πρόσωπο με πρόσωπο σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων.			
6.6.	Τις διαδικασίες παρακολούθησης και ελέγχου εφαρμογής των μέτρων.			
6.7.	Την αναθεώρηση διαδικασιών αντιμετώπισης ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών, επικίνδυνων συμβάντων (Σχέδιο Δράσης).			
7.	Διευθετήσεις για τον αποτελεσματικό έλεγχο και παρακολούθηση της εφαρμογής των απαιτούμενων μέτρων στο εργοτάξιο.			
8.	Ορισμός αρμόδιων προσώπων ελέγχου των μέτρων.			

[1] Καταγράφονται οι σχετικές επεξηγήσεις στη στήλη «ΣΧΟΛΙΑ»

Α/Α	ΕΝΕΡΓΕΙΑ / ΜΕΤΡΟ	ΝΑΙ (✓)	ΟΧΙ[1] (✓)	ΣΧΟΛΙΑ / ΑΡΜΟΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
9.	Ανάρτηση σε πινακίδα, σε περίοπτη θέση, στοιχεία των αρμόδιων προσώπων.			
10.	Ορισμός αρμόδιου πρόσωπου για θεώρηση του ερωτηματολογίου ελέγχου σε καθημερινή βάση.			
11.	Διευθετήσεις καταλλήλων και επαρκών χώρων υγειονομικών διευκολύνσεων (τουαλετών), χώρων καθαρισμού και χώρων λήψης γευμάτων και ανάπαυσης.			
12.	Διευθετήσεις για συχνό καθαρισμό – απολύμανση των πιο πάνω χώρων και διαδικασίες ελέγχου και τήρησης στοιχείων.			
13.	Προμήθεια επαρκούς ποσότητας κατάλληλων ειδών καθαριότητας και απολύμανσης (νερό, σαπούνι, αλκοολούχο διάλυμα απολύμανσης για τα χέρια, καθώς και χάρτινες πετσέτες).			
14.	Προμήθεια κατάλληλου και επαρκούς εξοπλισμού εργασίας και εξοπλισμού ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) όπως π.χ. αναπνευστικές μάσκες, ασπίδες ασφαλείας, προστατευτικά γάντια, γυαλιά προστασίας καθώς και υλικών πρώτων βοηθειών).			
15.	Προμήθεια θερμομέτρου για έλεγχο της θερμοκρασίας σε όσους εισέρχονται εντός του εργοταξίου, εκεί όπου απαιτείται ή όπου κρίνεται αναγκαίο.			
16.	Διαδικασίες μείωσης της συμφόρησης και της επαφής στην είσοδο του εργοταξίου με την αύξηση του αριθμού σημείων εισόδου και εξόδου ή την εφαρμογή συστήματος σταδιακής εισόδου και εξόδου από το εργοτάξιο, όπου εφαρμόζεται.			
17.	Καθορισμός ειδικών διαδικασιών ελέγχου της εισόδου των επισκεπτών και προμηθευτών καθώς και ελέγχου χρήσης ΜΑΠ.			
18.	Καθορισμός χώρου για προσωρινή παραμονή ατόμων που τυχόν να παρουσιάσουν συμπτώματα της COVID-19 στο εργοτάξιο.			
19.	Διευθετήσεις για τη συμμετοχή των εργαζομένων σε εισαγωγικό πρόγραμμα ενημέρωσης καθώς και σε καθημερινή ενημέρωση για τα ειδικά μέτρα που αφορούν την εργασία τους, όπου εφαρμόζεται.			
20.	Ανάρτηση οδηγιών και αφισών σε περίοπτα σημεία του εργοταξίου για το πλύσιμο των χεριών καθώς και για τη χρήση μασκών.			
21.	Διευθετήσεις ώστε να δίνεται σε όλα τα πρόσωπα στην εργασία το ενημερωτικό φυλλάδιο με τίτλο «Απλές Οδηγίες Προστασίας Εργαζομένων από τον SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο» και φυλλάδιο για τους ειδικούς Κανόνες του εργοταξίου, όπου εφαρμόζεται.			
22.	Διευθετήσεις για την εκπαίδευση προσώπων (πρώτων βοηθών) για τη διαχείριση κρούσματος ή υποψήφιου κρούσματος της COVID-19.			
23.	Διαδικασία για τη λειτουργία, τον συστηματικό έλεγχο και συντήρηση των συστημάτων κλιματισμού και των κεντρικών συστημάτων τεχνητού εξαερισμού σε κλειστούς χώρους, όπου εφαρμόζεται.			

.....	.....	.....
(Υπογραφή)	(Υπογραφή)	(Υπογραφή)
.....	.....	.....
(Ονοματεπώνυμο) Επιβλέποντας ή νόμιμος εκπρόσωπος του Κύριου του έργου	(Ονοματεπώνυμο) Εργολάβος ή νόμιμος εκπρόσωπός του (Διευθυντικό Στέλεχος)	(Ονοματεπώνυμο) Συντονιστής Α&Υ Εκτέλεσης (όπου απαιτείται/εφαρμόζεται)
Ημερομηνία:	Ημερομηνία:	Ημερομηνία: .....

Ερωτηματολόγιο Ελέγχου Μέτρων Προστασίας από τον SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο

ΜΕΡΟΣ Β: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ / ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ COVID-19
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ
Επωνυμία: …… Διεύθυνση:……

Α/Α	ΕΝΕΡΓΕΙΑ / ΜΕΤΡΟ	ΝΑΙ (✓)	ΟΧΙ[1] (✓)	ΣΧΟΛΙΑ / ΑΡΜΟΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
ΕΙΣΟΔΟΣ / ΕΞΟΔΟΣ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ				
1.	Είναι ελεγχόμενη η είσοδος / έξοδος από αρμόδια πρόσωπα για τον έλεγχο των μέτρων εισόδου;			
2.	Τηρείται η απαιτούμενη απόσταση των 2 μέτρων μεταξύ των προσώπων που τυχόν αναμένουν σε σειρά για να εισέλθουν ή να εξέλθουν του εργοταξίου;			
3.	Ελέγχεται το safe pass σύμφωνα με τα σχετικά Διατάγματα και τις κατευθυντήριες Οδηγίες του Υπουργείου Υγείας καθώς και η θερμοκρασία όσων εισέρχονται εντός του εργοταξίου εκεί όπου απαιτείται ή όπου κρίνεται αναγκαίο.			
4.	Υπάρχουν επαρκή και κατάλληλα είδη καθαριότητας και απολύμανσης (σαπούνι και καθαρό νερό ή/και αλκοολούχο διάλυμα απολύμανσης για τα χέρια καθώς και χάρτινες πετσέτες);			
5.	Ελέγχονται οι επισκέπτες και οι προμηθευτές ότι χρησιμοποιούν προστατευτική μάσκα;			
6.	Υπάρχει αναρτημένη πινακίδα με τους κανόνες εισόδου στο εργοτάξιο;			
7.	Γίνεται η καταγραφή των στοιχείων του κάθε εργαζομένου και του χώρου όπου αυτός εργάζεται για σκοπούς ιχνηλάτησης όταν αυτό χρειαστεί;			
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ				
8.	Έγινε εισαγωγική εκπαίδευση σε όλους τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο σε γλώσσα κατανοητή στον καθένα σε περίπτωση ξενόγλωσσων;			
9.	Έγινε ενημέρωση των εργαζομένων για τα ειδικά μέτρα που αφορούν τις εργασίες τους που εκτελούνται κατά τη διάρκεια της ημέρας;			
10.	Δόθηκε σε όλους τους εργαζόμενους το ενημερωτικό φυλλάδιο «Απλές Οδηγίες Προστασίας Εργαζομένων από τον SARS-CoV-2 στο Εργοτάξιο» και όπου εφαρμόζεται, φυλλάδιο για τους ειδικούς Κανόνες του εργοταξίου σε γλώσσα κατανοητή για τους ξενόγλωσσους;			
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ				
11.	Υπάρχουν πινακίδες για τον μέγιστο αριθμό προσώπων που επιτρέπεται να εισέρχονται ταυτόχρονα στους ανελκυστήρες προσωπικού, και στους εξοπλισμούς ανύψωσης προσώπων;			
12.	Βρίσκεται αρμόδιο πρόσωπο στην είσοδο του ανελκυστήρα για τον έλεγχο του αριθμού των προσώπων που εισέρχονται στον ανελκυστήρα, τη χρήση μάσκας και την καθαριότητα του ανελκυστήρα;			
ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ				
13.	Τηρείται η ασφαλής απόσταση των 2 μέτρων μεταξύ των εργαζομένων κατά την εκτέλεση των εργασιών;			
14.	Έχει διαχωριστεί το εργοτάξιο σε ζώνες εργασίας ή έγινε διαχωρισμός των συνεργείων/ομάδων εργαζομένων του κάθε εργολάβου και υπεργολάβου για περιορισμό της τυχόν μετάδοσης της μόλυνσης;			
15.	Για εργασίες όπου δεν τηρείται η ασφαλής απόσταση των 2 μέτρων:			
15.1.	Η κάθε ομάδα εργαζομένων απαρτίζεται από 3 άτομα κατά το μέγιστο;			
15.2.	Στις περιπτώσεις που οι εργαζόμενοι βρίσκονται πρόσωπο με πρόσωπο υπάρχει έγκριση από αρμόδιο πρόσωπο και τηρείται ο περιορισμός της διάρκειας των 15 λεπτών της εργασίας;			
15.3.	Γίνεται χρήση μάσκας ή/και ασπίδας προστασίας προσώπου;			
15.4.	Γίνεται πρόσθετη επιτήρηση για τις εργασίες αυτές;			

[1] Καταγράφονται οι σχετικές επεξηγήσεις στη στήλη «ΣΧΟΛΙΑ»

Α/Α	ΕΝΕΡΓΕΙΑ / ΜΕΤΡΟ	ΝΑΙ (✓)	ΟΧΙ[1] (✓)	ΣΧΟΛΙΑ / ΑΡΜΟΔΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ
ΧΡΗΣΗ ΜΑΣΚΑΣ				
16.	Γίνεται χρήση μάσκας σύμφωνα με τα σχετικά Διατάγματα και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας και επιπρόσθετα ασπίδας προσώπου όπου είναι αναγκαίο;			
ΠΛΥΣΙΜΟ ΧΕΡΙΩΝ / ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ / ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΝΤΟΥΣ				
17.	Είναι εφοδιασμένοι όλοι οι πιο πάνω χώροι με σαπούνι, καθαρό νερό, χάρτινες πετσέτες καθώς και αλκοολούχα διαλύματα απολύμανσης για τα χέρια (πέραν του 60% σε οινόπνευμα) τα οποία συμπληρώνονται/αντικαθίστανται διαρκώς;			
18.	Υπάρχουν πινακίδες με οδηγίες για τον ορθό τρόπο πλυσίματος και απολύμανσης των χεριών;			
19.	Υπάρχουν κατάλληλοι ποδοκίνητοι κάδοι με καλύμματα για απόρριψη των χάρτινων πετσετών χειρός ή των χαρτιών υγείας στις υγειονομικές διευκολύνσεις/τουαλέττες.			
20.	Τηρείται η ασφαλής απόσταση των 2 μέτρων μεταξύ των προσώπων που αναμένουν σε σειρά για τις υγειονομικές διευκολύνσεις;			
ΧΩΡΟΙ ΛΗΨΗΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ / ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΑΝΑΠΑΥΣΗΣ				
21.	Υπάρχει πινακίδα για τη μέγιστη χωρητικότητα των χώρων λήψης γευμάτων/αιθουσών ανάπαυσης;			
22.	Υπάρχουν επαρκείς χώροι λήψης γευμάτων ή/και εφαρμόζονται διευθετήσεις κλιμακωτής διακοπής των εργασιών/κλιμακωτά διαλείμματα ώστε οι εργαζόμενοι ενώ τρώνε να κάθονται/βρίσκονται 2 μέτρα μακριά ο ένας από τον άλλο;			
23.	Επιβλέπεται η συμμόρφωση με τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης από αρμόδιο πρόσωπο;			
24.	Υπάρχουν επαρκή και κατάλληλα είδη καθαριότητας και απολύμανσης (σαπούνι και καθαρό νερό ή/και αλκοολούχο διάλυμα απολύμανσης για τα χέρια καθώς και χάρτινες πετσέτες);			
25.	Υπάρχουν επαρκείς και κατάλληλοι ποδοκίνητοι κάδοι απορριμμάτων με καλύμματα για απόρριψη των σκουπιδιών/απορριμμάτων καθώς και των χάρτινων πετσετών χειρός ή των χαρτιών υγείας;			
26.	Τοποθετούνται από τους εργαζόμενους τα σκουπίδια/απορρίμματα κατευθείαν στους κάδους απορριμμάτων;			
27.	Είναι όλα τα παράθυρα των χώρων λήψης γευμάτων και των αιθουσών ανάπαυσης ανοιχτά ώστε να αερίζονται κατάλληλα οι χώροι;			
28.	Έχουν απομακρυνθεί συσκευές για τις οποίες δεν είναι δυνατός ο ασφαλής καθαρισμός τους μετά τη χρήση τους (όπως βραστήρες, φούρνοι μικροκυμάτων, συσκευές ψύξης νερού);			
ΓΡΑΦΕΙΑ				
29.	Διατηρείται η ασφαλής απόσταση των 2 μέτρων εντός των γραφείων του εργοταξίου;			
30.	Είναι όλα τα παράθυρα των γραφείων ανοιχτά ώστε να αερίζονται κατάλληλα;			
ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ				
31.	Τηρούνται στοιχεία για την ημερομηνία, ώρα καθαρισμού και όνομα καθαριστή/καθαρίστριας (πίνακας ελέγχου);			
32.	Γίνεται καθημερινός καθαρισμός των εργαλείων και άλλου εξοπλισμού εργασίας μετά τη χρήση τους και πριν την επανατοποθέτησή τους στον χώρο αποθήκευσης;			
33.	Εκκενώνονται τακτικά τα σημεία συλλογής και αποθήκευσης σκουπιδιών;			
ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ				
34.	Υπάρχει επαρκής εξοπλισμός πρώτων βοηθειών στο εργοτάξιο;			
35.	Βρίσκεται στο εργοτάξιο εκπαιδευμένος πρώτος βοηθός;			

.....	.....
(Υπογραφή)	(Υπογραφή)
.....	.....
(Ονοματεπώνυμο) Εργολάβος ή νόμιμος εκπρόσωπός του (Διευθυντικό στέλεχος)	(Ονοματεπώνυμο) Συντονιστής Α&Υ Εκτέλεσης ή άλλο αρμόδιο πρόσωπο

Απλές Οδηγίες προστασίας των εργαζομένων από τον SARS-CoV-2 στο εργοτάξιο

Η προστασία της δικής σας υγείας και της οικογένειάς σας, καθώς και των συμπολιτών σας είναι πολύ σημαντική. Πρέπει να τηρείτε διαρκώς τους κανόνες του εργοταξίου στο οποίο εργάζεστε και να ακολουθείτε πιστά τις οδηγίες των υπευθύνων του εργοταξίου τηρώντας τα ακόλουθα:

1 Αναφέρετε στον εργοδότη σας ή στον υπεύθυνο του εργοταξίου:

- Εάν ανήκετε στις ευπαθείς ομάδες, ώστε να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για την προστασία σας.
- Εάν εργαστήκατε τις προηγούμενες ήμερες σε άλλο εργοτάξιο ή άλλο χώρο εργασίας, όπου εντοπίστηκε κρούσμα ή πιθανόν κρούσμα της COVID-19.

2 Σε περίπτωση που παρουσιάσετε συμπτώματα της COVID-19 ή έχετε έρθει σε επαφή με επιβεβαιωμένο κρούσμα της COVID-19:

Παραμείνετε στο σπίτι σας ή απομονωθείτε στον καθορισμένο χώρο στην εργασία σας και φορέστε μάσκα. Επικοινωνήστε άμεσα με το 1420 και τον προσωπικό σας Ιατρό και ενημερώστε τον εργοδότη σας.

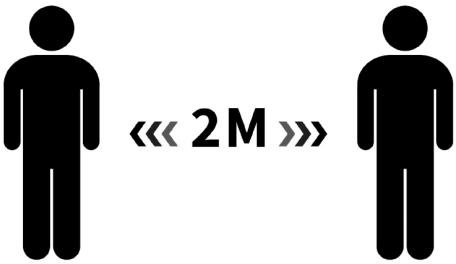

3 Γενικές οδηγίες

- Ενημερώστε το αρμόδιο πρόσωπο που έχει οριστεί σε περίπτωση που νιώσετε αδιαθεσία (συμπτώματα όπως πυρετό, βήχα, πόνο στο στήθος, πονόλαιμο ή διάρροιες) εσείς ή άλλο πρόσωπο.
- Διατηρείτε πάντοτε ασφαλή απόσταση τουλάχιστον 2 μέτρων από άλλα πρόσωπα σε κάθε χώρο και κατά την είσοδο-έξοδο στο εργοτάξιο.
- ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η επαφή δέρμα με δέρμα ή/και πρόσωπο με πρόσωπο με άλλους εργαζόμενους ή επισκέπτες.
- Φοράτε κατάλληλη μάσκα σύμφωνα με τα σχετικά Διατάγματα και τις κατευθυντήριες οδηγίες του Υπουργείου Υγείας

4 Διακίνηση εντός Εργοταξίου

- ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ να είστε στο ίδιο όχημα περισσότερα από δυο πρόσωπα. Διατηρείτε συνέχεια ανοιχτά τα παράθυρα του οχήματος.
- Χρησιμοποιείτε τα κλιμακοστάσια, στην κατεύθυνση που επιτρέπεται, αντί τους ανελκυστήρες προσωπικού, όπου είναι δυνατόν.
- Τηρείτε τις οδηγίες για τον μέγιστο αριθμό ατόμων που επιτρέπεται να εισέρχονται ταυτόχρονα στους ανελκυστήρες.
- Φοράτε κατάλληλη μάσκα, όταν χρησιμοποιείτε ανελκυστήρες με άλλα άτομα.
- Απολυμάνετε τα μέρη του οχήματος που αγγίζετε με τα χέρια πριν και μετά τη χρήση του.

5 Θέσεις Εργασίας σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων

- Χρησιμοποιείτε μάσκα ή/και ασπίδα προστασίας προσώπου.
- Εάν έχετε οδηγίες να εργαστείτε σε ομάδα με άλλα πρόσωπα, η ομάδα να αποτελείται από 3 άτομα – όχι περισσότερα.
- Εργαστείτε δίπλα-δίπλα, χωρίς να βλέπετε / αντικρίζετε ο ένας τον άλλο.
- Μπορείτε να εργαστείτε πρόσωπο με πρόσωπο (αντικριστά) με άλλο εργαζόμενο, μόνο μετά από έγκριση αρμόδιου προσώπου και όχι περισσότερο από 15 λεπτά.

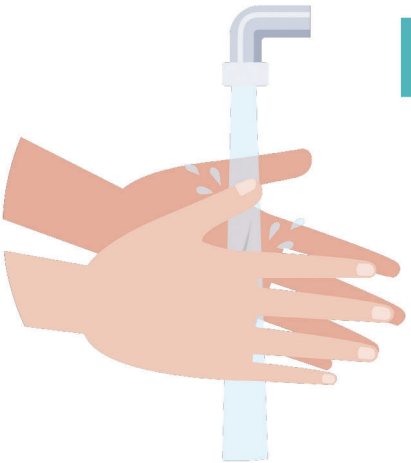

6 Χρήση Εξοπλισμού και Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

- Πλένετε με σαπούνι και νερό ή απολυμαίνετε τα χέρια σας, πριν και μετά τη χρήση οποιουδήποτε εργαλείου ή εξοπλισμού εργασίας,
- Χρησιμοποιείτε τα ίδια εργαλεία και εξοπλισμό. Καθαρίζετέ τα μετά από κάθε χρήση και πριν την επανατοποθέτησή τους στην αποθήκη.
- Χρησιμοποιείτε τα δικά σας Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ). Μην τα μοιράζεστε με άλλα πρόσωπα. Καθαρίζετε τα ΜΑΠ πολλαπλής χρήσης επιμελώς μετά από κάθε χρήση.
- Απορρίψετε τα ΜΑΠ μίας χρήσης σε κατάλληλα ποδοκίνητα δοχεία απορριμμάτων με κάλυμμα, μετά από τη χρήση τους.

7 Χρήση τουαλέτας - νιπτήρων

- Τηρείτε ασφαλή απόσταση 2 μέτρων, μεταξύ σας, εάν αναμένετε σε σειρά.
- Πλένετε ή απολυμαίνετε πάντοτε τα χέρια σας, πριν και μετά τη χρήση της τουαλέτας.
- Χρησιμοποιείτε χαρτοπετσέτες μίας χρήσης για το στέγνωμα των χεριών σας.
- Τοποθετείτε τα απορρίμματα σε ποδοκίνητο κάδο απορριμμάτων με κάλυμμα.

8 Χώροι λήψης γευμάτων και ανάπαυσης

- Τηρείτε 2 μέτρα απόσταση μακριά ο ένας από τον άλλο, όταν τρώτε και αποφεύγετε κάθε επαφή μεταξύ σας.
- Ακολουθείτε τους κανόνες για τον μέγιστο αριθμό προσώπων που μπορούν να εισέλθουν ταυτόχρονα σε έναν χώρο.
- Πλένετε με νερό και σαπούνι ή απολυμάνετε τα χέρια σας κατά την είσοδο και την έξοδο από τον χώρο λήψης γευμάτων.
- Προσπαθείτε να φέρνετε το δικό σας φαγητό και τα δικά σας επαναχρησιμοποιούμενα μπουκάλια ροφημάτων.
- Χρησιμοποιείτε τα δικά σας ή μιας χρήσης, πιάτα, σκεύη φαγητού, φλιτζάνια.
- Τοποθετείτε τα απορρίμματα σε ποδοκίνητο κάδο απορριμμάτων με κάλυμμα.

ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

- Αφαιρέστε και αφήστε τα υποδήματά σας έξω, πριν μπείτε στο σπίτι.
- Πλένετε τα χέρια σας με σαπούνι και νερό και κάνετε ντους.
- Απολυμαίνετε τον προσωπικό σας εξοπλισμό.
- Πλένετε ή/και απολυμαίνετε τα ρούχα και τα υποδήματα εργασίας σας.